

1-12-2025

=> dir TDO

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120
8900 hm leeuwarden
tweebaksmarkt 52
telefoon: (058) 292 59 25
telefax: (058) 292 51 25

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
Hare Excellentie
Mevrouw S. Th. M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

www.fryslan.frl
provincie@fryslan.frl
www.twitter.com/provfryslan

provinsje fryslân

Leeuwarden, 25 november 2025
Verzonden, **25 NOV. 2025**

Ons kenmerk : 02435123
Domein/ Team : Omgevingszaken
Behandeld door : mijnbouw / (058) 292 59 25 of mijnbouw@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

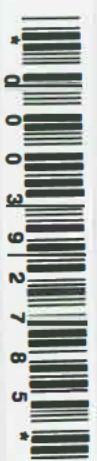
Onderwerp : gewijzigd winningsplan Havenmond

Hooggeachte mevrouw Hermans,

Op 25 september jl. heeft u ons in de gelegenheid gesteld om een advies uit te brengen over de actualisatie van het winningsplan Havenmond van Frisia Zout B.V. Wij adviseren u niet in te stemmen met de gevraagde actualisatie van het winningsplan. In deze brief leggen wij uit waarom wij tot dit standpunt zijn gekomen.

De bodemdalingskom raakt de zeedijk en zorgt voor 2 cm extra daling
Omdat bodemdaling door zoutwinning onder land ongewenst is, is in het verleden bewust gekozen om de winning te verplaatsen van onder land naar onder de Waddenzee. Door de voorgestelde aanpassing van het winningsplan, raakt de bodemdalingskom de zeedijk ten noorden van Harlingen. De veiligheid van de zeedijk is van wezenlijk belang, bodemdaling onder deze dijk is dan ook een ongewenst ontwikkeling.

De status van de Waddenzee als werelderfgoed staat onder druk
Onlangs heeft het IUCN (het internationaal samenwerkingsverband voor natuurbehoud en duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen) geadviseerd de status van de Waddenzee als werelderfgoed te verlagen van 'goed' naar 'goed met zorgen'. Het IUCN adviseert Unesco. Directe aanleiding zijn zorgen over nieuwe plannen voor gaswinning vanaf Ternaard onder de Waddenzee en de elektriciteitskabels en waterstof leidingen van de windparken op de Noordzee. De keuze van de minister van Klimaat en Groene Groei is om de elektriciteitsleidingen via Schiermonnikoog naar de Groningse Waddenkust worden gelegd. Het samenspel van alle activiteiten die spelen in het Waddengebied ontstaat er een cumulatie van effecten. Gezien de huidige kwetsbare status van het waddengebied is dit geen gewenste ontwikkeling zoals ook het IUCN aangeeft.

Er wordt in strijd gehandeld met de zorgplicht uit de Omgevingswet

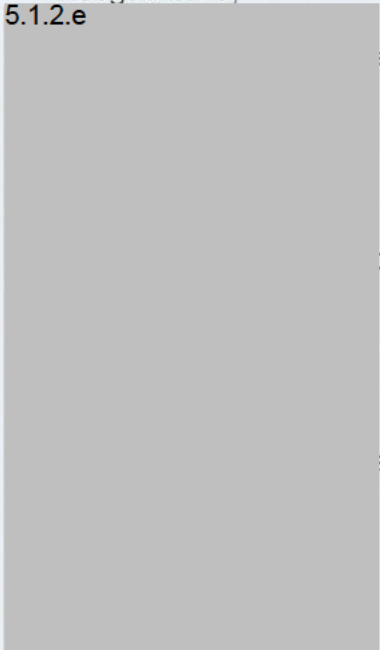
Het uitgangspunt van de zorgplicht is dat burgers, ondernemers en overheden alle handelingen die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende planten en dieren, hun directe leefomgeving of een Natura 2000-gebied achterwege laten. Het hand aan de kraan principe gaat uit van mitigeren. Dit betekent dat de effecten al in gang gezet worden en dat het Hand aan de Kraan principe slechts de beweging volgt. Hiermee wordt in strijd gehandeld met de zorgplicht uit de Omgevingswet.

De samenstelling van de bodem verandert door de bodemdaling

Uit onderzoek van het NIOZ (Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee) blijkt dat daar waar bodemdaling door mijnbouw speelt, dat mogelijk de samenstelling van het zand in de Waddenzee verandert. Uit dit onderzoek blijkt dat de korrelgrootte in deze gebieden kleiner zou zijn dan elders in het Waddengebied. Het fijne zand heeft vervolgens weer invloed op de bodemdieren en daarmee het voedsel voor de Wadvogels die fourageren op de wadplaten. Bij de vergunningen voor mijnbouwactiviteiten in het Werelderfgoed Waddenzee is afgesproken dat de winning moet worden afgeremd als blijkt dat de natuurwaarden van het gebied aangetast raken. Wat betekent dit bijvoorbeeld voor de ontwikkeling van (stapel)voedsel voor Wadvogels. Hier is momenteel geen uitspraak over te doen. Wij zijn dan ook van mening dat de resultaten van dit onderzoek moeten worden meegewogen in de besluitvorming over dit winningsplan en mogelijk tot een weigering moeten leiden.

Wij komen dan ook tot de conclusie dat medewerking aan het winningsplan in de huidige vorm ongewenst is. Op grond van art. 36 lid 1 van de Mijnbouwwet kan het winningsplan worden geweigerd om schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan te voorkomen (sub a), en omdat er nadelige gevolgen voor de natuur worden veroorzaakt (sub d). Mocht u in afwijking van ons advies toch medewerking willen verlenen aan de winning dan steunen wij de wens van de gemeente Harlingen om tot een omgevingsfonds te komen.

Hoogachtend,
5.1.2.e

an Fryslân,

ter

etaris

provinsje fryslân
provincie fryslân

postbus 20120 8900 hm leeuwarden

2500EK20401

POBOX Rotterdam
INTRAPOST B.V.

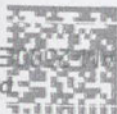
DATUM BINNENKOMST

28 NOV. 2025

MIN KGG

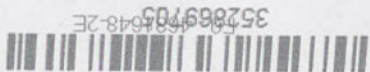
Port Betaald

2500EA

PB ROTTERDAM 2500E

35

352869705

#0000#00#XMD8# - 0080

provinsje fryslân